

Høringsnotat

Innvandringsavdelingen

Dato: 18. juni 2024

Saksnr: 24/2925

Høringsfrist: 11. oktober 2024

ENDRINGER I UTLENDINGFORSKRIFTEN – BRUK AV BIOMETRI I FORBINDELSE MED REISEDOKUMENTER OG OPPHOLDSKORT, SLETTEFRISTER M.M.

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Personvernforordningen og personopplysningsloven.....	3
2.1	Generelt.....	3
2.2	Innhenting og sletting	4
3	Forholdet til konstitusjonelle og menneskerettslige regler om vern av privatliv og familieliv.....	5
3.1	Grunnloven.....	5
3.2	Internasjonale forpliktelser	6
4	Endringer i reglene om sletting av fingeravtrykk.....	8
4.1	Bakgrunn	8
4.2	Gjeldende rett	9
4.2.1	Regelverket.....	9
4.2.2	Utfordringene.....	10
4.3	Andre lands rett	11
4.4	Departementets drøftinger og forslag	12
4.4.1	Personvern og kontrollbehovet.....	12
4.4.2	Forslagene.....	14
4.5	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	18
5	Gjenbruk av biometriske data i forbindelse med søknad om reisedokumenter	18
5.1	Bakgrunn	18
5.2	Gjeldende rett	19
5.3	Departementets forslag	19
5.4	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	20

6	Oppheving av plikt til å innlevere oppholdskort	21
6.1	Bakgrunn	21
6.2	Gjeldende rett	21
6.3	Departementets forslag	21
6.4	Økonomiske og administrative konsekvenser	22
7	Politiets tilgang til utlendingsregisteret i forbindelse med etterforskning.....	23
7.1	Gjeldende rett	23
7.2	Departementets vurderinger	23
8	Forslag til endringer i utlendingsforskriften	23

1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i utlendingsforskriften. Det foreslås at det ikke lenger skal gjelde en plikt til å levere tilbake gammelt oppholdskort ved fornyelse av dette, og som en følge av det, fritak for å betale gebyr ved manglende innlevering av oppholdskortet. Det foreslås også endringer knyttet til behandling av biometriske data ved utstedelse av reisedokumenter. Ansiktsfoto og fingeravtrykk opptatt til reisedokument skal kunne lagres i utlendingsregisteret, og biometriske data som allerede er opptatt i forbindelse med søknad om oppholdstillatelse eller beskyttelse, skal kunne gjenbrukes til utstedelse av reisedokument. Endelig foreslås forenklede og mer enhetlige frister for sletting av fingeravtrykk.

Utlendingsloven § 100 ble i 2016 endret slik at det rutinemessig ble adgang til å oppta og lagre foto og fingeravtrykk i oppholds- og visumsaker. Tidligere var det i hovedsak kun adgang til dette i saker om beskyttelse og bort- og utvisningssaker. De biometriske opplysningene lagres i utlendingsregisteret, som er en adskilt del av politiets biometridatabase, ABIS. I forarbeidene til lovendringene, Prop. 90 L (2015–2016) Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II), ble det uttrykt at det var ønskelig med utvidet lagring og bruk av biometriske data av flere årsaker. Noen av hensynene var å forhindre identitetstyveri og misbruk av utlendingsregelverket, få bedre datakvalitet ved å unngå dobbeltregistreringer, samt å legge til rette for færre personlige oppmøter hos utlendingsforvaltningen. Forslagene som nå fremmes har som formål både å legge ytterligere til rette for gjenbruk av biometriske opplysninger, færre oppmøter, og å sikre tilstrekkelig lagringstid samt praktikable og forsvarlige regler om sletting av fingeravtrykk.

Endringene i utlendingsloven § 100 ble 11. mars 2021 fulgt opp med endringer i utlendingsforskriften. Endringene innebar blant annet regulering av i hvilke tilfeller det skal opptas biometriske data i form av ansiktsfoto og fingeravtrykk for personer som søker om visum og oppholdstillatelse mv. Videre innebar endringene nye regler knyttet til lagring, sletting og annen behandling av de biometriske opplysningene, jf. utlendingsforskriften §§ 18-1 til 18-4. Endringene trådte i kraft 15. april 2021, samtidig med at ny systemteknisk løsning for opptak og lagring av biometri (biometriløsningen) ble iverksatt i utlendingsforvaltningen. Biometriløsningen innebærer en ny saksbehandlingsprosess ved at saksopprettelsen starter med opptak av biometriske data i form av foto og

fingeravtrykk. Det gjøres så et automatisert sammenligningssøk mot alle biometriske data lagret i utlendingsregisteret fra før. Det ble videre etablert en ny saksbehandlingsprosess for manuell ansiktssammenligning av mulige duplikater og aliasidentiteter som avdekkes ved søket.

Etter innføringen av disse bestemmelsene har utlendingsmyndighetene fått erfaringer med biometriløsningen, og derigjennom identifisert behov for noen endringer i gjeldende regelverk. Det gjelder bl.a. reglene om lagring og sletting av fingeravtrykk. Det er videre identifisert behov for å kunne gjenbruke biometriske data opptatt i forbindelse med oppholdssaken til utstedelse av reisedokumenter (reisebevis for flyktninger og utlendingspass) til personer som har fått innvilget søknad om beskyttelse eller oppholdstillatelse. Det er også behov for lagring av biometri opptatt til utstedelse av Schengen standardisert oppholdskort, blant annet for å legge til rette for færre oppmøter.

Det er et mål for regjeringen at offentlige data skal gjenbrukes og at regelverket skal være digitaliseringsvennlig. I digitaliseringsstrategien «En digital offentlig sektor» fremheves bl.a. at regelverket må åpne for hel eller delvis automatisering samtidig som personvernet ivaretas. Regelverket skal være klart og forståelig.

Gjenbruk av data bidrar til raskere og enklere saksgang både for brukerne og for de offentlige virksomhetene. Offentlige virksomheter skal ikke spørre brukerne på nytt om forhold de allerede har opplyst om. Dette omtales gjerne som "kun én gang", og er et langsiktig mål og en av hovedprioriteringene i IKT-politikken.

2 Personvernforordningen og personopplysningsloven

2.1 Generelt

EU vedtok 27. april 2016 Europaparlamentets- og rådsforordning (EU) 2016/679 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (personvernforordningen).

Forordningen er gjort til norsk rett gjennom Lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven), som trådte i kraft 20. juli 2018 og erstattet den tidligere personopplysningsloven av 2000.

Innsamling, oppbevaring og behandling av materiale og opplysninger avgitt i medhold av utlendingsloven § 100 må skje i samsvar med den nye personopplysningsloven, og således EUs personvernforordning, jf. personopplysningsloven § 1. Formålet med forordningen er å sikre vern av personopplysninger, ensartede regler i EU/EØS og utveksling av personopplysninger mellom EU/EØS-landene.

Personvernforordningen artikkel 6 nr.1 oppstiller alternative grunnlag for behandling av personopplysninger, og i denne sammenheng pekes det særlig på artikkelens bokstaver a og e, som lyder:

- a) den registrerte har samtykket til behandling av sine personopplysninger for ett eller flere spesifikke formål, (...)
- e) behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt,

Utlendingsloven § 83 a om behandling av personopplysninger bygger på behandlingsgrunnlaget etter forordningens artikkel 6 nr. 1 bokstav e, jf. også artikkel 6 nr. 3 som sier at slike behandlingsgrunnlag skal fastsettes i medlemsstatenes nasjonale rett som den behandlingsansvarlige er underlagt. Behandling av personopplysninger i utlendingsaker er derfor nærmere regulert i utlendingsloven med tilhørende forskrifter.¹

2.2 Innhenting og sletting

Personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav b bestemmer at personopplysningene skal samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke viderebehandles på en måte som er uforenlig med disse formålene (formålsbegrensning). Etter artikkel 6 nr. 4 er imidlertid behandling for uforenlige formål tillatt hvis den registrerte har gitt sitt samtykke eller det i nasjonal rett er åpnet for behandling for uforenlige formål for ivaretagelse av de formål som fremgår av artikkel 23 nr. 1, som blant annet omfatter kriminalitetsbekjempelse og andre viktige mål av generell samfunnsinteresse. Lovgivningen må være «nødvendig og forholdsmessig».

Forordningens artikkel 9 gjelder behandling av «særlige kategorier av personopplysninger», som i hovedsak tilsvare det som ble betegnet som «sensitive personopplysninger» i tidligere terminologi. I bestemmelsens nr. 1 fastsettes det at behandling av slike opplysninger, herunder «biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere en fysisk person», som utgangspunkt er forbudt. Unntakene følger av artikkelens nr. 2.

I henhold til definisjonen i personvernforordningen artikkel 4 nr. 14 skal «personopplysninger som stammer fra en særskilt teknisk behandling knyttet til en fysisk persons fysiske, fysiologiske eller atferdsmessige egenskaper, og som muliggjør eller bekrefter en entydig identifikasjon av nevnte fysiske person, f.eks. ansiktsbilder eller fingeravtryksopplysninger» regnes som biometriske opplysninger i henhold til artikkel 9 nr.1.

Det bemerkes for ordens skyld at opplysningen må stamme fra en «særskilt teknisk behandling», noe som innebærer at et fotografi i seg selv ikke utgjør en biometrisk opplysning. Det er først når ansiktsgjenkjenningsteknologi at det utgjør behandling av biometriske opplysninger, jf. forordningens foralepunkt 51.

Etter artikkel 9 nr. 2 bokstav g er det adgang til å behandle slike biometriske opplysninger dersom det «er nødvendig av hensyn til viktige allmenne interesser». Det stilles videre krav om et grunnlag i nasjonal rett eller unionsretten, forholdsmessighet med det mål som søkes oppnådd, forenlighet med grunnleggende personvernrettigheter og «egnede og særlige tiltak for å verne den registrertes grunnleggende rettigheter og interesser». I Prop. 56 LS (2017-2018) om ny personopplysningslov, kapittel 7.1.3 side 40-41, er det forsøkt beskrevet hva som kan ligge i disse nevnte vilkårene, hvor bl.a. dette uttales:

«Forordningen gir etter departementets oppfatning ikke noe helt klart svar på hva som nærmere ligger i disse kravene, eller hvordan slike tiltak eller garantier skal

---

¹ For nærmere omtale, se Prop. 56 LS (2017–2018) om personopplysningsloven og Prop. 59 L (2017–2018) om endringer i utlendingsloven (behandling av personopplysninger), kapittel 4.1.3.

forholde seg til forordningens alminnelige regler. Kravene er ikke utdypet i fortalen. (...)

Etter departementets syn er det mest nærliggende å ta utgangspunkt i at tiltakene eller garantiene skal ha som sitt primære formål å sørge for at behandlingen skjer i tråd med de grunnleggende prinsippene for behandling av personopplysninger, tatt i betraktning opplysningenes sensitivitet, behandlingens formål, risikoen ved behandlingen mv. Hva garantiene eller tiltakene kan og må gå ut på, vil kunne variere betydelig. Departementet legger til grunn at én mulig form for tiltak er spesifiserende regler om behandlingen, for eksempel om hvilke personopplysninger som kan samles inn for et gitt formål, hvor opplysningene skal hentes fra, hvordan de skal lagres, nøyaktig hvor lenge de kan lagres, hvem personopplysningene kan utleveres til mv. Der det ikke er mulig å gi detaljerte regler om slike forhold, for eksempel fordi reglene skal omfatte mange ulike kategorier av behandlingsansvarlige og behandlinger, blir det nødvendig å fastsette mer generelle regler.»

Etter personopplysningsloven § 12 følger det tilsvarende at «entydige identifikasjonsmidler» bare kan nyttes i behandlingen «når det er saklig behov for sikker identifisering og metoden er nødvendig for å oppnå slik identifisering». Det fremgår av Ot.prp. nr. 92 (1998-1999) s. 114 at bestemmelsen omfatter «for eksempel fingeravtrykk og andre biometriske data». Behandling av ansiktsfotografi med ansiktsgjenkjenningsteknologi for identifikasjonsformål vil altså omfattes også av § 12. Denne bestemmelsen er en nasjonal særregel som gjelder i tillegg til forordningens artikkel 9 nr. 2, og er nærmere omtalt i Prop. 56 LS (2017-2018) om ny personopplysningslov, kapittel 9.5.1.

Artikkel 17 regulerer retten til sletting, også kalt «retten til å bli glemt». Bestemmelsen gir den registrerte rett til sletting av personopplysninger på en rekke ulike grunnlag, jf. artikkel 17 nr. 1 bokstav a til f. Det følger av artikkel 17 nr. 1 bokstav a at personopplysninger skal slettes når de ikke lenger er «nødvendige for formålet som de ble samlet inn eller behandlet for», jf. også personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e. I Prop. 56 LS (2017-2018) om ny personopplysningslov, kapittel 10.3.2, ble det bemerket at artikkel 17 først og fremst medførte en tydeliggjøring og ingen vesentlig utvidelse av plikten til sletting, sammenlignet med tidligere lovgivning på området.

3 Forholdet til konstitusjonelle og menneskerettslige regler om vern av privatliv og familieliv

3.1 Grunnloven

Grunnloven § 102 lyder:

Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin kommunikasjon. Husransakelse må ikke finne sted, unntatt i kriminelle tilfeller.

Statens myndigheter skal sikre et vern om den personlige integritet.

Bestemmelsen kom inn i Grunnloven som ledd i grunnlovsreformen i 2014. Komiteen ga i Innst. 186 S (2013–2014) punkt 2.1.9 side 27 uttrykk for at bestemmelsen «skal leses som at systematisk innhenting, oppbevaring og bruk av opplysninger om andres personlige forhold bare kan finne sted i henhold til lov, benyttes i henhold til lov eller informert samtykke og slettes når formålet ikke lenger er til stede».

Grunnloven § 102 gir ikke anvisning på noen adgang til eller vilkår for å gjøre inngrep i rettigheten. Høyesterett har imidlertid lagt til grunn at det kan gjøres inngrep i retten etter Grunnloven § 102 dersom tiltaket har en tilstrekkelig hjemmel, forfølger et legitimt formål og er forholdsmessig, se Rt. 2014 side 1105 avsnitt 28 og Rt. 2015 side 93 avsnitt 60.

Grunnloven § 102 har klare likhetstrekk med EMK artikkel 8, og må tolkes i lys av denne, jf. Rt. 2015 side 93 avsnitt 57. Det er etter departementets vurdering ikke holdepunkter for at Grunnloven § 102 stiller strengere krav enn EMK artikkel 8 om rettsgrunnlag for behandling av personopplysninger.

3.2 Internasjonale forpliktelser

Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) er gjort til del av norsk rett ved menneskerettsloven. Ved motstrid skal konvensjonsbestemmelsene gå foran annen norsk lov, jf. menneskerettsloven § 3. EMK artikkel 8 lyder:

Art 8. Retten til respekt for privatliv og familieliv

1. Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse.

2. Det skal ikke skje noe inngrep av offentlig myndighet i utøvelsen av denne rettighet unntatt når dette er i samsvar med loven og er nødvendig i et demokratisk samfunn av hensyn til den nasjonale sikkerhet, offentlige trygghet eller landets økonomiske velferd, for å forebygge uorden eller kriminalitet, for å beskytte helse eller moral, eller for å beskytte andres rettigheter og friheter.

Kjernen i bestemmelsen er at den enkelte har krav på respekt for sitt privatliv, sitt hjem og sin korrespondanse. Artikkel 8 nr. 2 oppstiller vilkår for å gjøre inngrep i retten etter artikkel 8 nr. 1. Slike inngrep må for det første være «i samsvar med loven». I dette ligger at inngrepet må ha grunnlag i en formell nasjonal norm som er tilgjengelig og gir forutsigbarhet for innbyggerne. Videre må inngrepet være «nødvendig i et demokratisk samfunn» av hensyn til ett eller flere av de angitte formålene. I kravet til nødvendighet ligger blant annet at det må være forholdsmessighet mellom inngrepet og den samfunnsmessige verdien av dette. Inngrepet må ikke være uunnværlig, men det må være et tvingende samfunnsmessig behov, og det må være proporsjonalt i forhold til det formålet inngrepet skal ivareta.

Også SP artikkel 17 inneholder forbud mot vilkårlige eller ulovlige inngrep i privatliv og familieliv, hjem og korrespondanse, og rett til beskyttelse mot slike inngrep eller angrep. Denne bestemmelsen antas ikke å inneholde flere begrensninger enn dem som følger av EMK artikkel 8.

Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) har i sin praksis lagt til grunn at all behandling av personopplysninger som knytter seg til noens privatliv i bestemmelsens forstand, herunder offentlige myndigheters lagring av personopplysninger, utgjør et inngrep i retten etter EMK artikkel 8 nr. 1, se *Amann mot Sveits* (16.2.2000) avsnitt 65 og *S. og Marper mot Storbritannia* (4.12.2008) avsnitt 67:

«The mere storing of data relating to the private life of an individual amounts to an interference within the meaning of Article 8 (see *Leander v. Sweden*, 26 March 1987, § 48, Series A no. 116). The subsequent use of the stored information has no bearing on that finding (see *Amann v. Switzerland* [GC], no. 27798/95, § 69,

ECHR 2000-II). However, in determining whether the personal information retained by the authorities involves any of the private-life aspects mentioned above, the Court will have due regard to the specific context in which the information at issue has been recorded and retained, the nature of the records, the way in which these records are used and processed and the results that may be obtained (see, mutatis mutandis, Friedl, cited above, §§ 49-51, and Peck, cited above, § 59).»

Vurderingen blir dermed hvorvidt et slikt inngrep i privatlivet er «nødvendig i et demokratisk samfunn». Det må i slike tilfeller foretas en avveining mellom de samfunnsmessige og individuelle interessene, jf. *S. og Marper mot Storbritannia* (4.12.2008) avsnitt 118.

I saken *M.K. mot Frankrike* (18.4.2013), som gjaldt lagring og sletting av fingeravtrykk tatt i forbindelse med en straffesak, ble følgende uttalt angående bl.a. lagring og lagringstid, avsnitt 35, 40 og 45-46:

«35. The protection of personal data is of fundamental importance to a person's enjoyment of his or her right to respect for private and family life as guaranteed by Article 8 of the Convention. The domestic law must therefore afford appropriate safeguards to prevent any such use of personal data as may be inconsistent with the guarantees of this Article (see *S. and Marper*, cited above, § 103, and *Gardel, B.B. and M.B.*, cited above, §§ 62, 61 and 53 respectively). In line with its findings in *S. and Marper* (cited above), the Court is of the opinion that the need for such safeguards is all the greater where the protection of personal data undergoing automatic processing is concerned, not least when such data are used for police purposes. The domestic law should notably ensure that such data are relevant and not excessive in relation to the purposes for which they are stored, and preserved in a form which permits identification of the data subjects for no longer than is required for the purpose for which those data are stored. The domestic law must also afford adequate guarantees that retained personal data were efficiently protected from misuse and abuse (*ibid.*).

(...)

40. It also notes that the public prosecutor's refusal to delete the prints taken during the second set of proceeding was motivated by the need to protect the applicant's interests by ruling out his involvement should someone else attempt to steal his identity (see paragraph 12 above). Besides the fact that such a reason is not explicitly mentioned in the provisions of Article 1 of the impugned decree, barring a particularly extensive interpretation of this Article, the Court considers that accepting the argument based on an alleged guarantee of protection against potential identity theft would in practice be tantamount to justifying the storage of information on the whole population of France, which would most definitely be excessive and irrelevant.

(...)

45. The Court notes that while the retention of information stored in the file is limited in time, it nevertheless extends to twenty-five years. Having regard to its previous finding that the chances of deletion requests succeeding are at best hypothetical, a twenty-five-year time-limit is in practice tantamount to indefinite retention, or at least, as the applicant contends, a standard period rather than a maximum one.

46. In conclusion, the Court considers that the respondent State has overstepped its margin of appreciation in this matter, as the regulations on the retention in the impugned database of the fingerprints of persons suspected of having committed offences but not convicted, as applied to the applicant in the instant case, do not strike a fair balance between the competing public and private interests at stake. Consequently, the retention of the data must be seen as a disproportionate interference with the applicant's right to respect for his private life and cannot be regarded as necessary in a democratic society.»

Det må kunne sies å være mer inngripende for en person å være lagret med fingeravtrykk i et straffesaksregister på bakgrunn av mistanke om at man har begått et straffbart forhold med det stigma det kan medføre, enn å være registrert i et utlendingsregister med tanke på identitetskontroll i forbindelse med en frivillig søknad om visum eller opphold. Kravet til rettsgrunnlag for opptak og hensynet til proporsjonalitet vil imidlertid gjelde også for det sistnevnte tilfellet.

Utlendingsmyndighetenes behandling, herunder innsamling, bruk og lagring av personopplysninger innebærer et inngrep i den registrertes privatliv, som krever tilstrekkelig rettsgrunnlag etter Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 for å være lovlig. Dette ble grundig drøftet i Prop. 90 L 2015-2016 kapittel 10.7.3 i forbindelse med reglene om når det skal opptas og registreres biometri (jf. utlendingsloven §§ 100 og 100 a), og gjøres fortsatt gjeldende for herværende forslag.

4 Endringer i reglene om sletting av fingeravtrykk

4.1 Bakgrunn

I høringsnotat av 29. desember 2015 (Innstramninger II) ble det foreslått endringer i utlendingsforskriften § 18-4 om sletting av fingeravtrykk og ansiktsfoto. I høringsrunden uttrykte både Utlendingsdirektoratet og Politidirektoratet et behov for lengre lagring enn det foreslåtte, også utover innvilget statsborgerskap. I høringsnotat 15. juli 2019 ble det som følge av de tidligere forslagene og høringsinnspillene på nytt foreslått endringer i forskriftens § 18-4. Utlendingsforskriften § 18-4 ble endret 11. mars 2021, med ikrafttredelse 15. april samme år.

Utlendingsdirektoratet har rapportert om at de gjeldende reglene for sletting av fingeravtrykk er svært vanskelig å håndheve i praksis. Som det framgår av forskriftens § 18-4, er det mange ulike frister for når fingeravtrykk opptatt etter utlendingslovgivningen skal slettes, blant annet knyttet til hva som er bakgrunnen for at det ble opptatt fingeravtrykk. Det er for eksempel ulike regler for sletting av fingeravtrykk avhengig av om det er en innvilgelses- eller avslagssak, om det er en søknad om oppholdstillatelse eller visum, eller om personen er tidsbegrenset eller varig utvist. Videre er det egne regler dersom personen oppnår permanent oppholdstillatelse eller statsborgerskap i Norge eller et land som deltar i Eurodac-samarbeidet. Det er også til dels skjønnsmessige vilkår som regulerer når eller om sletting skal foretas, blant annet om det er fremlagt dokumenter med tilstrekkelig notoritet eller ikke.

4.2 Gjeldende rett

4.2.1 Regelverket

Reglene om sletting av biometriske data opptatt etter utlendingsloven § 100 med utfyllende bestemmelser i utlendingsforskriften § 18-1, er regulert i utlendingsforskriften § 18-4. Bestemmelsen lyder:

§ 18-4 Sletting av fingeravtrykk og ansiktsfoto

Fingeravtrykk skal slettes fra utlendingsregisteret når utlendingen har fått innvilget permanent oppholdstillatelse, eller fem år etter siste innvilgelse eller fornyelse av midlertidig oppholdstillatelse. Det er likevel et vilkår for sletting som nevnt i første punktum at utlendingens identitet er bekreftet gjennom fremleggelse av dokumentasjon med nødvendig notoritet eller utlendingen innvilges statsborgerskap i Norge eller i et annet land som deltar i Eurodac-samarbeidet. Om dette vilkåret ikke er oppfylt, skal fingeravtrykk slettes 20 år etter innvilgelse av midlertidig oppholdstillatelse.

Fingeravtrykk skal slettes når en utlending har fått dokumentert oppholdsretten etter EØS-regelverket, jf. § 19-22, § 19-23 og § 19-24.

Fingeravtrykk av en utlending som har fått endelig avslag på en søknad om beskyttelse, visum eller annen tillatelse, eller som blir bortvist eller får en tillatelse tilbakekalt, skal slettes 10 år etter endelig vedtak, forutsatt at vedtaket er iverksatt, eller tidligere dersom utlendingen gis statsborgerskap i Norge eller i et annet land som deltar i Eurodac-samarbeidet.

Fingeravtrykk av en utlending som har fått visum, slettes fem år etter utstedelsen.

Fingeravtrykk som allerede er registrert ved forskriftens ikrafttredelse, slettes når samlet lagringstid innebærer at slettefristene nevnt i første til fjerde ledd utløper.

Fingeravtrykk av en utlending som er utvist fra riket med tidsbegrenset innreiseforbud, skal slettes 10 år etter endelig vedtak, forutsatt at vedtaket er iverksatt. Fingeravtrykk i slike saker som allerede er registrert ved forskriftens ikrafttredelse, skal slettes 10 år etter ikrafttredelsen. Fingeravtrykkene til en utlending som er utvist med varig innreiseforbud, slettes når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet de er innhentet for, jf. personvernforordningen artikkel 5 bokstav e.

I tilfeller hvor grunnleggende nasjonale interesser gjør seg gjeldende, gjelder § 19A-6.

Fingeravtrykk som ikke er slettet tidligere, skal slettes ti år etter siste registrering med mindre annet følger av første til femte ledd.

Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om når utlendingens identitet anses bekreftet gjennom fremleggelse av dokumentasjon med nødvendig notoritet, jf. første ledd.

Ansiktsfoto skal slettes når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet opplysningene er innhentet for.

Sletting skal skje i medhold av arkivloven.

Etter bestemmelsens første ledd er det et vilkår for sletting at søkerens identitet er bekreftet gjennom fremleggelse av dokumentasjon med nødvendig notoritet eller gjennom oppnådd statsborgerskap. Dersom nevnte vilkår ikke er oppfylt, skal fingeravtrykkene slettes 20 år etter at vedkommende har fått midlertidig

oppholdstillatelse. Det framgår ikke tydelig av bestemmelsen om denne 20-årsfristen *bare* gjelder der det er innvilget midlertidig oppholdstillatelse, eller også i tilfeller der vedkommende er gitt permanent oppholdstillatelse uten at det er framlagt dokumenter med tilstrekkelig notoritet.

Etter bestemmelsens tredje ledd skal fingeravtrykk som hovedregel slettes 10 år etter endelig avslag på søknad om beskyttelse, visum eller annen tillatelse, eller etter endelig vedtak om bortvisning og tilbakekall. Det er en forutsetning at vedtaket er iverksatt. Det er ikke regulert hvor lenge fingeravtrykkene skal bevares i de tilfellene vedtaket ikke er iverksatt.

Fingeravtrykk opptatt i en visumsak, skal etter fjerde ledd slettes fem år etter visumutstedelsen. Dette samsvarer med reglene om sletting i VIS-forordningen artikkel 23 (Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008 om visuminformasjonssystemet (VIS) og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene om visum for kortvarig opphold).

Sletting av fingeravtrykk opptatt i forbindelse med en utvisningssak, er regulert i sjette ledd. En utvisning innebærer at utlendingen har et innreiseforbud til Norge, og som regel de øvrige landene som deltar i EU/Schengen-samarbeidet. Ved tidsbegrenset innreiseforbud skal fingeravtrykk slettes 10 år etter endelig vedtak, forutsatt at vedtaket er iverksatt (dvs. at utlendingen har forlatt EU- og Schengen-området). Ved varig innreiseforbud skal fingeravtrykkene først slettes når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet de er innhentet for, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e.

Sjuende ledd viser til saker der grunnleggende nasjonale interesser gjør seg gjeldende eller det er truffet vedtak etter utlendingsloven § 126. I slike tilfeller kommer utlendingsforskriften § 19A-6 til anvendelse, som innebærer at fingeravtrykkene ikke skal slettes.

4.2.2 Utfordringene

Som følge av iverksettingen av biometriløsningen i 2020 opptas det nå, i medhold av forskriftens § 18-1, fingeravtrykk i et langt større omfang enn tidligere, normalt flere hundre tusen fingeravtrykk i året. Dette skaper et behov for å utvikle automatiserte løsninger for sletting i utlendingsregisteret, noe som også er nærmere omtalt ovenfor i punkt 1. Slik dagens regelverk er utformet, kreves det manuelle undersøkelser og vurderinger for å etterleve slettereglene. En måte å muliggjøre sletting ved hjelp av automatiserte løsninger på, er at sletting knyttes opp til registrerte hendelser som kan hentes maskinelt ut fra utlendingsforvaltningens datasystemer. I dag vanskeliggjøres maskinelt uttrekk for sletting særlig av følgende vilkår i utlendingsforskriften § 18-4:

- *Fremleggelse av dokumenter med nødvendig notoritet*

Etter første ledd om utlendinger som har fått oppholdstillatelse, bestemmes slettefristen blant annet av om identitet er «bekreftet» gjennom fremleggelse av dokumenter med «nødvendig notoritet».

Utlendingsdirektoratet har opplyst at dette vilkåret er vanskelig å praktisere. Det finnes i dag ingen lagrede opplysninger om notoriteten på framlagte identitetsdokumenter, og det er heller ikke mulig å registrere dette i

eksisterende systemløsning. Det er heller ikke definert hva som ligger i begrepet «nødvendig notoritet».

Det som påvirker notoriteten – eller troverdigheten – av et identitetsdokument, kan være mange forhold. Blant annet vil et lands rutiner for utstedelse av pass ha betydning. Videre har det stor betydning i hvilken grad og på hvilken måte registrering av fødsler og andre livshendelser foregår i landet. Dette er data som er grunnlag for utstedelse av identitetsdokumenter. Korrupsjonsnivået i landet vil også ha stor betydning for hvor mye man kan stole på et dokument utstedt av myndighetene. Dersom et land er i krig eller landet har en ikke-fungerende sentraladministrasjon kan dette også ha stor betydning for sikkerheten rundt utstedelse av pass og andre identitetsdokumenter. Den tekniske kvaliteten til dokumenter kan også variere, og kan ha betydning for hvor enkelt dokumenter kan forfalskes. Notoriteten på et lands dokumenter vil kunne variere over tid. Det å si noe sikkert om notoriteten til et dokument, kan derfor være komplisert og kan kreve en vurdering fra sak til sak, noe som gjør at sletting av fingeravtrykk etter dette vilkåret vanskelig lar seg gjøre ved hjelp av automatiserte prosesser.

- *Oppnådd statsborgerskap i land som deltar i Eurodac-samarbeidet*

Etter forskriften § 18-4 første ledd skal sletting av fingeravtrykk også skje når utlendingen har oppnådd statsborgerskap i et land som deltar i Eurodac-samarbeidet.² Landene skal sende en melding til Eurodac-databasen ved innvilgelse av statsborgerskap, jf. artikkel 13 i Eurodac II-forordningen³. Fingeravtrykk blir deretter slettet i denne databasen. Det er imidlertid ikke etablert informasjonsflyt mellom Eurodac-databasen og utlendingsregisteret, som er en del av politiets biomtridatabase ABIS. Hvorvidt en person har oppnådd statsborgerskap vil derfor ikke nå fram til Kripos, som forvalter utlendingsregisteret på vegne av Utlendingsdirektoratet. Dette vanskeliggjør sletting av fingeravtrykk i utlendingsregisteret på bakgrunn av dette vilkåret.

4.3 Andre lands rett

Sverige

Sverige lagrer fingeravtrykk i asylsaker nasjonalt. De lagrer også fingeravtrykk av utlendinger som i forbindelse med inn- og utreise, eller i en territorialkontroll, ikke kan styrke sin identitet. Fingeravtrykk opptatt i forbindelse med en territorialkontroll slettes etter seks år. For alle andre tilfeller slettes fingeravtrykk etter 10 år, eller tidligere hvis personen får statsborgerskap. Sverige lagrer ikke fingeravtrykk fra visumprosessen eller fra oppholdskortene nasjonalt. De har likevel nærmere regler om adgang til å registrere fingeravtrykk av oppholdssøkere i tilfeller hvor særskilte forhold foreligger.

For tiden pågår det et større utredningsarbeid i Sverige hvor også muligheten til å bevare fingeravtrykkene lenger enn det ovennevnte skisserte vurderes. I henhold til utredningens mandat er målsetningen at biometri skal tas opp, lagres og

---

² Eurodac (European Asylum Dactyloscopy) er et felleseuropeisk register som lagrer, behandler og sammenligner fingeravtrykkene til asylsøkere og migranter som blir pågrepet ved den ytre Schengen-grensen.

³ Forordning (EU) nr. 603/2013.

anvendes i større utstrekning i utlendingssaker.⁴ Utredningen skal presenteres til høsten 2024, men det er uvisst når eventuelle regelendringer vil være på plass.

Danmark

Danmark lagrer fingeravtrykk og ansiktsfoto fra visumsøknader og alle typer oppholdssøknader nasjonalt, inkludert søknad om beskyttelse. Ved søknad om visum, slettes fingeravtrykk og ansiktsfoto etter 10 år. Ved søknad om opphold, slettes fingeravtrykk og ansiktsfoto etter 20 år, men dersom oppholdstillatelse gis slettes fingeravtrykk og ansiktsfoto etter 10 år. Fingeravtrykk og ansiktsfoto slettes ved oppnådd dansk statsborgerskap.

Reglene er et uttrykk for den maksimale tiden biometri kan lagres i et nasjonalt register. Biometri registrert i forbindelse med en visumsak lagres i internasjonale visumsaksbehandlingssystemer for en kortere periode.

Finland

I Finland slettes fingeravtrykk senest fem år etter at oppholdsretten opphørte eller etter siste endring i en persons sak. Med samtykke fra personen, har utlendingsmyndighetene rett til å bruke tidligere registrerte fingeravtrykk for fremstilling av oppholdskort til unionsborgere og deres familiemedlemmer. Lovens bestemmelser om behandling av personopplysninger i migrasjonsforvaltningen gjelder også håndtering og sletting av disse personopplysningene.

Fingeravtrykk og alle andre personlige data slettes automatisk fra saksbehandlingssystemet for utlendingssaker. Dette foregår systematisk en gang per uke. Det foretas ingen manuelle vurderinger.

4.4 Departementets drøftinger og forslag

4.4.1 Personvern og kontrollbehovet

Etter personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e er det et grunnleggende prinsipp at personopplysninger ikke skal lagres lenger enn nødvendig for å ivareta det formålet de ble innsamlet for. *Behovet* for fortsatt bruk av de biometriske dataene må derfor være styrende ved utforming av sletteregler. I tillegg skal behandlingen *stå i et rimelig forhold til det mål som søkes oppnådd*, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 2.

Det *opptas og registreres* fingeravtrykk og ansiktsfoto av alle utlendinger som søker oppholdstillatelse eller visum, med det formål å *identifisere og verifisere identitet*, jf. utlendingsloven § 100. Med bakgrunn i samme formål, kan det blant annet tas fingeravtrykk og ansiktsfoto av utlendinger som er bortvist eller utvist, av utlendinger som antas å oppholde seg ulovlig i riket og av utlendinger som ikke kan dokumentere sin identitet eller mistenkes for å oppgi uriktig identitet.

Formålet med å *lagre* fingeravtrykk og ansiktsfoto er saklig begrunnet i utlendingsforvaltningens virksomhet, som i henhold til utlendingslovens formål er «regulering av og kontroll med utlendingers opphold i riket», jf. lovens § 1. Det

---

⁴ <https://www.regeringen.se/contentassets/6b1c7e2d05a9435d8143a0a1b91f4754/tillaggsdirektiv-till-utredningen-om-starkt-atervandandeverksamhet-ju-2022-12-dir.-2023-126.pdf>

anses derfor som nødvendig at de opplysningene som opptas og registreres med det formål å identifisere og verifisere identitet, også lagres over en viss tidsperiode for å ivareta lovens overordnede formål om en kontrollert og regulert innvandring til riket. Dette kontrollhensynet er gjennomgående og gjelder for alle sakstyper innenfor utlendingsforvaltningens virksomhet.

Det er et alvorlig problem at mange utlendinger søker asyl eller andre former for opphold uten at de er i besittelse av, eller fremlegger, sikre ID-dokumenter. En god del lar bevisst være å fremlegge identitetsdokumenter, eller kvitter seg med dem, for å skjule opplysninger knyttet til den ekte identiteten eller for å vanskeliggjøre utsendelse ved avslag. I andre tilfeller skyldes mangelen på ID-dokumenter at disse har gått tapt under en flukt, eventuelt at utlendingen aldri har hatt ID-dokumenter fordi hjemlandets myndigheter ikke utsteder slike dokumenter, eller fordi utlendingens forhold til myndighetene gjør det umulig for vedkommende å skaffe slikt dokument.

Det forekommer også mange tilfeller hvor utlendingen er i besittelse av dokumenter som synes gyldige, men likevel kan være falske eller utstedt på uriktig grunnlag. Mange har også dokumenter med svak notoritet. At utlendingen kan fremlegge ID-dokumenter er således ikke ensbetydende med at identiteten er ekte eller sikker.

Også blant EØS-borgere forekommer det bruk av falske identiteter. Noen EØS-borgere opptrer med flere ulike identiteter, og enkelte ganger er det tredjelandborgere som har skaffet seg falske identiteter som EØS-borgere. Dette viser at det ikke er tilstrekkelig kun å kontrollere ektheten av dokumentene, for å identifisere og verifisere identiteten til en utlending som søker opphold i Norge.

Bruk av falske identiteter og identitetstyveri skaper fare for at det gis opphold på feil grunnlag. Det gis årlig oppholdstillatelse på grunnlag av familieinnvandring til et høyt antall utlendinger. Samtidig vet vi fra praksis i utvisningssaker, praksis med DNA-testing, proforma-saker mv. at det er mange som oppgir falske opplysninger om identiteten i oppholdssaker. Dersom vi bare legger dokumentene til grunn, og ikke opptar og lagrer utlendingens biometriske data i form av fingeravtrykk og ansiktsfoto, har vi heller ingen kontroll med om vedkommende tidligere har opptrådt med en annen identitet.

Departementet mener det er et tungtveiende samfunnsmessig behov å kjenne identiteten til utlendinger som reiser inn og tar opphold i riket. Lagring av biometriske data vil legge til rette for verifisering av om identitetsopplysninger som utlendingen selv har oppgitt til norsk myndigheter er riktige. Lagring av biometri er den eneste aktuelle metoden for å få avklart med høy grad av sikkerhet om en utlending har søkt opphold tidligere under en annen identitet.

Forfalskninger av ID forekommer ikke bare i sammenheng med søknader om beskyttelse eller annen oppholdstillatelse, men også i sammenheng med blant annet ulovlig arbeid, sosial dumping, skattesvindel, finanssvindel, svindel av offentlige velferdssystemer og annen kriminalitet. Bruk av falske identiteter medfører også alvorlige sikkerhetsmessige utfordringer. Det er en realitet at ID-misbruk i verste fall kan gå ut over viktige samfunnsfunksjoner og samfunnssikkerheten.

Opptak, registrering og kontroll av biometriske data er et stadig mer grunnleggende element i kontrollsammenheng. Lagring av biometriske data er en

forutsetning for å forhindre at en person søker oppholdstillatelse, beskyttelse eller visum under ulike identiteter, og registrert biometri vil gjøre det lettere å avsløre og straffeforfølge lovbrudd. Opptak og lagring av biometriske data i utlendingssaker er således et viktig bidrag til å nå målet om at én person bare skal kunne opptre under én identitet i samfunnet. For å oppnå dette målet er det også viktig at man sikrer en uavbrutt kjede i de biometriske dataene, og at ikke data som er påkrevd ved senere kontroller slettes. Det vises for eksempel til at fingeravtrykk etter dagens regelverk skal slettes når utlendingen er gitt permanent oppholdstillatelse, mens det fortsatt er nødvendig å utstede oppholdskort til personen, som også inneholder fingeravtrykk, helt fram til eventuelt oppnådd statsborgerskap.

Departementet mener det som foreslås nå ikke vil være uforholdsmessig for utlendingen. Å lagre biometriske data om en person, kan styrke utlendingens personvern og dermed også være en fordel for personen selv. Lagring av biometri kan forhindre identitetstyveri og identitetskriminalitet fordi det gjør det vanskeligere å utgi seg for å være en annen. Manglende muligheter for utlendinger som har oppholdstillatelse til å avklare egen identitet kan føre til problemer, både av praktisk og rettslig art, samt medføre begrensninger i tillatelsen og gjøre det vanskelig å få norsk statsborgerskap.

For øvrig er dette personer som på eget initiativ har søkt om en tillatelse om opphold eller innreise i Norge. De informeres på forhånd om hva som skal opptas av biometriske data og for hvilket formål dette gjøres. Fingeravtrykkene vil kun bli lagret i utlendingsregisteret for identitetsformål. Når utlendingen har ervervet norsk statsborgerskap vil det, på samme måte som for opprinnelige norske borgere, heller ikke være mulig for politiet å søke mot denne gruppens fingeravtrykk i forbindelse med kriminaletterforskning.

Videre er det ressursbesparende, ikke bare for utlendingsforvaltningen, men også for personen selv at de biometriske dataene er lagret over en viss tid, slik at man slipper å møte flere ganger for å avgi biometriske data, for eksempel i forbindelse med fornyelse av oppholdstillatelsen og ved utstedelse av nytt oppholdskort.

De løsninger som her foreslås vil også bidra til at reglene for sletting av fingeravtrykk effektivt og systematisk kan håndheves av utlendingsforvaltningen. Dette vil etter departementets syn styrke personvernet ved at man får større sikkerhet for at utlendingsregisteret ikke inneholder fingeravtrykk som skulle vært slettet.

4.4.2 Forslagene

Lagringstiden som følger av gjeldende regler er, etter departementets syn, kortere enn det kontrollbehovet tilsier. Videre vanskeliggjøres ivaretagelsen av regelverket av de ulike skjønnsmessige vilkårene som dagens regelverk legger opp til for de ulike sakstypene. Det anses derfor som nødvendig ut fra behandlingsformålet at opplysningene lagres over et lengre tidsrom enn i dag, samt at det tydeliggjøres når opplysningene skal slettes.

Slettefristene etter dagens regelverk varierer betydelig. Forslagene innebærer at lagringstiden i de fleste tilfeller blir lengre. For enkelte sakstyper foreslås det ingen endringer.

Departementet foreslår en lagringstid på 20 år fra opptakstidspunktet i *alle* saker der de biometriske dataene er opptatt i visum- eller oppholdssaker. Det samme bør gjelde i saker om bortvisning, og i utvisningssaker med tidsbegrenset innreiseforbud, forutsatt at vedtakene er iverksatt.

Departementet har vurdert om lagringstiden bør differensieres for de ulike sakstypene, men har etter en konkret vurdering, hvor det særlig er sett hen til det omfattende og gjennomgående kontrollbehovet som redegjort for over i 4.4.1, samt de hensyn som nevnes for de ulike sakstyper nedenfor, kommet til at det ut fra lagringens formål er mest hensiktsmessig med en felles lagringstid for alle sakstypene.

Departementet har videre vurdert om lagringstiden bør settes lavere enn 20 år, eventuelt lavere kun for enkelte sakstyper. Som det vises til nedenfor kan det i mange saker gå langt flere år enn 10 før en uriktig identitet avdekkes av utlendingsmyndighetene. Dette gjelder også for dem som for eksempel ankom Norge første gang på visum med en identitet, men som senere søker opphold på nytt under en annen identitet. Den eneste måten å sikre en best mulig identitetskontroll på, er en uavbrutt kjede i de biometriske dataene. Lagringstiden bør derfor økes for alle sakstyper, og også for et tidsrom som anses langvarig nok til at de fleste saker kan bli avdekket. Samtidig må det settes en grense. Det vil være uforholdsmessig å lagre alle fingeravtrykk evig, og departementet har derfor kommet til at 20 år vil være tilstrekkelig med tid for å ivareta identitetskontrollen, samtidig som det ikke anses å være et urimelig tyngende eller uforholdsmessig inngrep for den enkelte.

Departementet vil trekke frem følgende sakstyper og endringer som krever særskilte bemerkninger:

Utvising

For utlendinger som er utvist med et varig innreiseforbud og i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser, er det i dag mulighet for varig lagring. I utvisningssaker med tidsbegrenset innreiseforbud lagres fingeravtrykkene i 10 år etter endelig vedtak, forutsatt at vedtaket er iverksatt. For sistnevnte tilfeller vil departementet foreslå endringer slik at denne lagringstiden økes til 20 år. Det er viktig at norske myndigheter kan kontrollere og verifisere om en utlending som søker om oppholdstillatelse tidligere har blitt utvist, selv om det utløpte innreiseforbudet ikke i seg selv er til hinder for innreise. Ut fra de kontrollhensyn som er redegjort for ovenfor i 4.4.1 er det etter departementets vurdering nødvendig å tillate lenger lagring enn i dag, slik at det også for de tilfeller hvor innreiseforbudet i seg selv er 10 år, er lagret fingeravtrykk i noe tid etter utløpet av selve innreiseforbudet.

Visum

I VIS-forordningen artikkel 23 er det egne sletteregler for informasjon, inkludert biometrisk informasjon, som er tatt opp i forbindelse med søknad om visum. Etter departementets syn setter ikke VIS-forordningen skranker for nasjonal lagring av biometriske data opptatt i en visumsak. Dermed ser departementet det slik at forordningen heller ikke setter krav om at nasjonalt lagret informasjon må slettes etter reglene i artikkel 23. De samme tungtveiende samfunnsmessige behov for å kjenne identiteten til

utlendinger som reiser inn og tar opphold i riket, gjør seg gjeldende også i saker der utlendingen søker om visum.

Etter dagens regelverk slettes fingeravtrykk av en utlending som har fått visum, fem år etter utstedelsen. Det er imidlertid for kort tid til å kunne ivareta kontrollbehovet, jf. 4.4.1, til utlendingsforvaltningen fullt ut. Det er ikke uvanlig at en person som tidligere har søkt visum under én identitet, på et senere tidspunkt søker for eksempel asyl eller opphold på annet grunnlag, under en ny identitet. Dersom fingeravtrykkene slettes etter fem år, vil man ikke kunne verifisere at denne personen faktisk er en annen enn den vedkommende nå utgir seg for å være. Det er derfor nødvendig å lagre fingeravtrykkene i visumsaker for et lengre tidsrom enn det dagens regler angir for å kunne ivareta behovet for identitetskontroll.

Permanent oppholdstillatelse

Det er særlig uheldig at fingeravtrykkene til en utlending som oppfyller vilkåret om bekreftet identitet, et vilkår som i seg selv er uklart og uegnet, etter gjeldende regler kan bli slettet så tidlig som tre år etter første gitte tillatelse. Også utlendinger med bekreftet identitet og oppholdstillatelse kan ha interesse i å operere med flere identiteter, for eksempel i arbeids- eller trygdesammenheng, og bør ha identitet låst med biometri vesentlig lenger enn tilfellet er i dag.

Videre er det et mål, i tråd med regjeringens digitaliseringsstrategi, at offentlige data skal gjenbrukes og at regelverket skal være digitaliseringsvennlig. For å kunne oppnå dette må lagringstiden være tilstrekkelig lang til at gjenbruk kan la seg gjennomføre. Ved å utvide lagringstiden kan man redusere antall fysiske oppmøter, slik at den det gjelder slipper å måtte møte opp hos utlendingsmyndighetene flere ganger unødig for å avgi samme type informasjon som man allerede har avgitt på et tidligere tidspunkt for det samme formålet. Det å slette fingeravtrykk etter at utlendingen er gitt permanent oppholdstillatelse, samtidig som det er nødvendig å utstede oppholdskort inneholdende fingeravtrykkene til personen helt frem til oppnådd statsborgerskap, taler for at man beholder fingeravtrykkene også etter at utlendingen har fått permanent oppholdstillatelse.

Oppnådd norsk statsborgerskap

Fingeravtrykk skal i dag slettes når det er gitt statsborgerskap. I en del saker oppdages det imidlertid i etterkant at personen ikke er den hen har utgitt seg for å være. I slike tilfeller skal utlendingsmyndighetene vurdere tilbakekall av statsborgerskapet. At personen har oppgitt uriktig informasjon kan bli kjent lenge etter at personen har blitt norsk statsborger, i noen tilfeller flere år. Utlendingsmyndighetene har over de siste årene avdekket sakskomplekser og enkelttilfeller av til dels omfattende misbruk av ID, f.eks. knyttet til at personer har utgitt seg for å ha en annen nasjonalitet enn den korrekte. Disse sakene kan også gå mer enn 20 år tilbake i tid. I 2022 og 2023 fattet Utlendingsdirektoratet hhv. 90 og 95 vedtak om tilbakekall av norske statsborgerskap. Basert på deres erfaringer skyldes slikt tilbakekall i minst 95 % av tilfellene uriktige opplysninger om identitet. Det har også forekommet at personer som har fått norsk

statsborgerskap har søkt om ny tillatelse under en annen identitet senere. Det vil være av stor betydning at man i disse tilfellene ikke har slettet den biometriske informasjonen. Lagring av biometriske opplysninger også etter oppnådd statsborgerskap vil her være av avgjørende betydning for å kunne sikre ivaretagelsen av utlendingsmyndighetenes behov for kontroll og formålet om identifisering og verifisering av personens identitet.

Etter departementets syn er det ikke nødvendigvis urimelig eller uforholdsmessig at en utlending som får oppholdstillatelse og statsborgerskap i Norge, må akseptere at lagrede biometriske data beholdes også noen år etter at hen har blitt norsk borger. Dette gjelder særlig når det ikke er fremlagt tilfredsstillende ID-dokumentasjon, men hvor statsborgerskap likevel innvilges så lenge identiteten anses for sannsynliggjort. Selv om departementet foreslår at fingeravtrykk ikke lenger skal slettes ved oppnådd norsk statsborgerskap, vil det i realiteten i mange tilfeller ikke være snakk om mange flere år med lagring sett hen til at det gjerne har gått ti år eller mer fra fingeravtrykkene ble avgitt til det vil være praktisk mulig å erverve norsk statsborgerskap. Etter departementets syn må dette anses å være både nødvendig og forholdsmessig sett hen til det formål som de ble samlet inn for.

Oppnådd statsborgerskap i land som deltar i Eurodac-samarbeidet
Eurodac-forordningen regulerer når fingeravtrykk opptatt i henhold til denne skal slettes fra deres sentralsystem og sentralregister, jf. forordningens artikkel 12 og 13. Forordningen regulerer imidlertid ikke sletting fra nasjonale registre. Det er heller ikke etablert informasjonsflyt mellom Eurodac-databasen og utlendingsregisteret, og beskjeden om innvilget statsborgerskap kommer dermed ikke frem. Departementet mener derfor at denne henvisningen bør tas ut av forskriften, slik at fingeravtrykkene slettes ved oppnådd lagringstid på samme måte som for øvrige saker.

Særlig om EØS

Hverken EØS-borgere eller tredjelandsborgere som omfattes av rådsdirektiv 2004/38/EF kan pålegges registrering med biometri for å utøve sine rettigheter etter direktivet. Kun der det er tvil i den enkelte sak om den oppgitte identiteten er riktig vil det være hjemmel til å oppta biometri etter utl. § 100 bokstav a. Det følger av dette at eventuelle biometriske personopplysninger opptatt i prosessen med å få utstedt registreringsbevis og oppholdskort, slettes så snart disse dokumentene er utstedt. Det foreslås å gjøre endringer i henvisningen i § 18-4 annet ledd som gjelder oppholdsrett etter EØS-regelverket, for å tydeliggjøre dette. Slik departementet ser det innebærer ikke endringen en realitetsendring, men stadfester gjeldende rett.

Slik departementet ser det vil en lagringstid på 20 år etter opptak være et balansert forslag. Det vil ivareta kontrollbehovet i de aller fleste saker, samtidig som personvern hensynet blir tilfredsstillende ivaretatt.

Departementet foreslår at tiden skal regnes fra *siste registrering* av fingeravtrykkene i utlendingsregisteret, for å sikre et håndterbart utgangspunkt for sletting. Endringen medfører dermed ikke lagring i *ytterligere* 20 år fra ikrafttredelse av nye regler. Dette betyr at mange fingeravtrykk allerede vil ha vært lagret i mange år når forskriftsendringene trer i kraft, og at disse vil slettes fortløpende ved utløpstiden.

Der de biometriske dataene er opptatt til oppholdskort foreslås det en lagring på 10 år. Dette vil legge til rette for gjenbruk ved søknad om fornyelser av alle typer oppholdskort, slik at det muliggjør å redusere antall oppmøter ved søknad om fornyelser av oppholdskort.

4.5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene medfører at det blir vesentlig enklere for Utlendingsdirektoratet å håndheve reglene for sletting av fingeravtrykk, og vil legge til rette for automatiserte løsninger for sletting. Endringene antas å bedre datakvaliteten og styrke personvernet på den måten at man i vesentlig grad sikrer at fingeravtrykk slettes i tråd med regelverket.

Det må gjøres tekniske tilpasninger for å utføre de foreslåtte endringene. I sum legges det til grunn at innsparingene over tid vil overstige merutgiftene for forvaltningen.

5 Gjenbruk av biometriske data i forbindelse med søknad om reisedokumenter

5.1 Bakgrunn

I bestemmelsen om reisedokumenter i utlendingsforskriften § 12-11 fremgår det i dag ikke at ansiktsfoto, fingeravtrykk og signatur opptatt til et reisedokument skal lagres og dermed heller ikke hvor. Adgang til gjenbruk av biometriske data opptatt i forbindelse med en oppholdssøknad, til utstedelse av reisedokumenter, er ikke uttrykkelig regulert i utlendingsforskriften.

Når en person søker om beskyttelse eller annen type oppholdstillatelse og om reisedokument, blir det i dag opptatt to sett med biometriske data i form av ansiktsfoto og fingeravtrykk av søkeren. Først opptas det fingeravtrykk og ansiktsfoto ved søknad om oppholdstillatelse eller beskyttelse. Deretter opptas det et nytt sett med biometriske data til reisedokumentet. Det er i dag verken teknisk funksjonalitet eller eksplisitt hjemmel for å gjenbruke de biometriske dataene som opptas i forbindelse med søknadene, til reisedokumentsaken.

Når det registreres to biometriopptak rett etter hverandre i ABIS, fører dette også ofte til tekniske utfordringer. Saksflyten i ABIS er ikke satt opp til å motta de samme biometriske data av en søker mer enn én gang i slike sammenhenger. Systemet klarer ikke å foreta biometrisk sammenligning på korrekt måte, og saken får såkalt «konfliktstatus». Dette medfører at sakene må til manuell oppfølging av eksperter i Kripos, noe som er ressurskrevende.

5.2 Gjeldende rett

Det opptas og lagres biometriske data i form av foto av alle personer som søker beskyttelse eller oppholdstillatelse, samt fingeravtrykk av personer over 6 år, jf. utlendingsloven § 100, jf. utlendingsforskriften § 18-1. Søknad om reisedokument skjer samtidig med eller etter at søknad om beskyttelse eller oppholdstillatelse er fremmet. Søknad om beskyttelse anses etter forskriftens § 12-11 første ledd også som en søknad om reisedokumenter. Opptak av ansiktsfoto og fingeravtrykk i forbindelse med søknad om reisedokumenter er regulert i forskriftens § 12-11. Etter denne bestemmelsen skal det tas fotografi av søkeren, og det kan avkreves fingeravtrykk av personer over 12 år samt signatur for personer som har fylt 10 år.

Utlendingsforvaltningen lagrer ansiktsfoto og fingeravtrykk av alle som søker om oppholdstillatelse. Informasjonen lagres i utlendingsregisteret. Det er hjemmel i utlendingsloven § 100 for å oppta biometriske data i form av fingeravtrykk og ansiktsfoto i oppholdssaker, og hjemmel i utlendingsforskriften § 12-11 til å oppta fingeravtrykk og foto i reisedokumentsaker, men gjenbruk mellom disse formålene er altså ikke uttrykkelig omtalt i noen av disse bestemmelsene.

Etter utlendingsforskriften § 17-7a første ledd kan det samles inn personopplysninger «for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål». I bokstav b i samme ledd er det å behandle saker bl.a. om oppholdstillatelse, beskyttelse og reisedokument nevnt som et slikt formål, mens reisebevis og oppholdskort er regulert som et formål i bokstav f.

Etter annet ledd første punktum i bestemmelsen er det åpnet for muligheten til å viderebehandle personopplysninger for nye formål når det er nødvendig av kontrollhensyn og sakene har en forbindelse. Her ble det ved utformingen av bestemmelsen særlig tenkt på tilfeller hvor utlendingsmyndighetene kunne ha et reelt behov for å benytte personopplysninger som var innhentet i én utlendingssak ved behandlingen av en annen sak, enten knyttet til samme person eller knyttet til for eksempel familiemedlemmer. Begrensningene i annet ledd første punktum om at «det er nødvendig av kontrollhensyn og sakene har en forbindelse» gjelder ikke for viderebehandling for forenelige formål, jf. annet punktum i bestemmelsen. Biometriske data er ansett som en særlig kategori personopplysninger (tidligere kalt sensitive personopplysninger) etter artikkel 9 i EUs personvernforordning som er gjort til en del av norsk lov, jf. personopplysningsloven § 1. Viderebehandling av biometriske data omfattes også av § 17-7a, men må være forenlig med personvernforordningen art. 9 bokstav g.

5.3 Departementets forslag

Det framstår som uhensiktsmessig at det må tas opp to sett med fingeravtrykk ved oppmøte hos politiet i tilfeller der det enten samtidig med, eller i etterkant av, søknad om beskyttelse eller oppholdstillatelse også søkes om reisedokumenter. For politiet innebærer dobbelt opptak ekstra tidsbruk. Politiet erfarer også at mange søkere opplever dette som unødvendig. I tillegg medfører dobbelt opptak av og til at det oppstår en teknisk konflikt som systemet ikke klarer å håndtere, noe som fører til merarbeid.

Departementet mener derfor at det er hensiktsmessig å gjenbruke biometrisk data opptatt i forbindelse med søknaden om beskyttelse eller oppholdstillatelse, til utstedelse av reisedokumentet til samme person. Personvernens hensyn er ikke til

hinder for gjenbruk i disse tilfellene i og med at sakene henger så tett sammen, jf. nærmere drøftelse nedenfor. De biometriske dataene i begge sakstypene opptas i tillegg normalt av samme tjenesteperson under samme oppmøte ved bruk av samme tekniske utstyr og lagres i samme database. Det vil også være i søkers egen interesse med gjenbruk i disse tilfellene.

Søknad om beskyttelse og utstedelse av reisebevis for flyktninger er to ulike formål for behandling av personopplysninger. Utstedelse av reisebevis for flyktninger må likevel sies å ha en så nær forbindelse til søknaden om beskyttelse, at formålene med behandling av personopplysninger for henholdsvis søknaden om beskyttelse og reisedokument må anses som forenelige formål og omfattes av annet ledd annet punktum. Reisebeviset utstedes som en direkte følge av at vedkommende har fått beskyttelse i Norge, og at vedkommende må innlevere sitt hjemlands pass, jf. utlendingsloven § 64 første ledd.

Departementet legger til grunn at det allerede etter gjeldende rett er rom for å gjenbruke fingeravtrykk og ansiktsfoto opptatt i søknaden om beskyttelse eller oppholdstillatelse til reisedokumenter, jf. omtalen over i punkt 5.2. Fordi det her er aktuelt å gjenbruke særlige kategorier av personopplysninger, jf. personvernforordningen art. 9, finner departementet at det av hensyn til prinsippene om lovlighet og åpenhet i art. 5 nr.1 bokstav a, likevel er ønskelig å gi behandlingen en eksplisitt hjemmel i utlendingsforskriften § 12-11. Det må i tillegg gjøres tekniske tilpasninger, jf. omtalen av økonomiske og administrative konsekvenser nedenfor.

Utstedelse av utlendingspass er ikke på samme måte som reisebevis for flyktninger en direkte konsekvens av at det gis en oppholdstillatelse, men søkere som fyller vilkårene for det, har rett til å få utstedt utlendingspass. Utlendingsloven § 64 annet ledd gir utlendinger som ikke kan få utstedt pass på grunn av sitt forhold til hjemlandets myndigheter rett til norsk utlendingspass, med mindre særlige grunner taler mot dette. Utlendingsforskriften § 12-5 annet til fjerde ledd åpner videre for innvilgelse av utlendingspass til utlendingens nærmeste familiemedlemmer, til utlendinger som forgjeves har forsøkt å få utstedt pass av hjemlandets myndigheter og i andre tilfeller der særlige grunner foreligger. Departementet ser det derfor slik at de ovennevnte vurderinger som gjelder behandling av personopplysninger for reisebevis for flyktninger også vil være tilsvarende for behandling av personopplysninger for utstedelse av utlendingspass, og at søknaden om oppholdstillatelse og utlendingspass vil ha en tilsvarende nær forbindelse.

5.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Systemteknisk er det foreløpig ikke lagt til rette for gjenbruk av biometriske data mellom de to søknadskategoriene oppholdstillatelse og reisedokument, og det vil derfor kreve tekniske tilpasninger for å iverksette dette. Aldersgrensene for opptak av fingeravtrykk er ulike for oppholdstillatelser og reisedokumenter. Det skal opptas fingeravtrykk av alle personer over 6 år i beskyttelses- og andre oppholdssøknader, mens det for reisedokumenter bare skal opptas fingeravtrykk for personer over 12 år. Det må gjøres tekniske tilpasninger for å ivareta de ulike aldersgrensene for opptak av fingeravtrykk.

På den annen side vil tiltaket medføre en besparelse i politiets førstelinje med om lag 5 til 10 minutter per person i saker der det skal bestilles både oppholdskort og reisedokument samtidig. Det vil også være bedre for brukerne som ikke må avgi to

biometriopptak rett etter hverandre. Kripos vil også spare ressurser til manuell behandling av sakene som i dag går i teknisk konflikt fordi biometriløsningen ikke har funksjonalitet til å håndtere flere biometriopptak av samme person innenfor et kort tidsrom.

Departementet legger derfor til grunn at innsparingene i forvaltningen over tid vil overstige merutgiftene, i tillegg til at forenklingen også vil være til fordel for søkerne.

6 Oppheving av plikt til å innlevere oppholdskort

6.1 Bakgrunn

Det skal etter utlendingsforskriften § 18-1 første ledd opptas biometriske data i form av ansiktsfoto og fingeravtrykk, blant annet av personer som søker om visum, beskyttelse og oppholdstillatelse.

Alle utlendinger som ikke er EØS-borgere og som får midlertidig eller permanent oppholdstillatelse, skal få sin tillatelse dokumentert ved at det utstedes et Schengen-standardisert oppholdskort (oppholdskort) med elektronisk lagret biometri, jf. utlendingsloven § 64 a. En av gevinstene ved biometriløsningen er at det ikke lenger er nødvendig å møte opp personlig for å avgi fingeravtrykk og ansiktsfoto for å få utstedt eller for å fornye oppholdskortet. De biometriske dataene som allerede er opptatt i forbindelse med søknadene kan gjenbrukes til dette formålet, jf. utlendingsloven § 100 a første ledd.

6.2 Gjeldende rett

Etter utlendingsforskriften § 12-18 plikter utlendingen å anskaffe et nytt oppholdskort når det gamle kortet er utløpt, og å innlevere det tidligere utstedte oppholdskortet. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for oppholdskort som er utstedt til familiemedlemmer til EØS-borgere som ikke selv er EØS-borger, jf. utlendingsforskriften §§ 19-23 femte ledd og 19-26 annet ledd, og for oppholdskort til tjenesteytere og etablerere som ikke er EØS-borgere, men som har oppholdsrett etter utlendingsloven § 114, jf. utlendingsforskriften § 19-24 fjerde ledd. Manglende innlevering av oppholdskortet ved fornyelse av kortet medfører at det skal betales gebyr ved utstedelse av nytt oppholdskort, jf. utlendingsforskriften § 17-11a annet ledd.

I forbindelse med iverksettingen av biometriløsningen ga Justis- og beredskapsdepartementet en midlertidig instruks, GI-01/2021 av 14. april 2021. I instruksene ble Utlendingsdirektoratet gitt adgang til å gjøre unntak fra plikten til å innlevere gamle oppholdskort ved fornyelse, og fritak fra gebyr som følge av manglende innlevering av oppholdskortet. Dette ble gjort for å unngå et oppmøte hos politiet kun for det formål å avgi biometri. I punkt 3 i instruksene er det uttrykt at departementet vil komme tilbake med et forslag til endringer av de aktuelle forskriftsbestemmelsene. Denne høringen er en oppfølging av dette.

6.3 Departementets forslag

Oppholdskortet inneholder biometriske data, og det var derfor tidligere et behov for at utlendingen møtte hos politiet for å oppta ansiktsfoto og fingeravtrykk ved utstedelse av oppholdskort. Med biometriløsningen er ikke dette lenger nødvendig.

I dag gjenbrukes ansiktsfoto og fingeravtrykk opptatt ved søknad om oppholdstillatelse til produksjon av oppholdskort. Dette gjør det mulig å redusere antall oppmøter, noe som er ressursbesparende både for utlendingen selv og for politiet.

Oppholdskortet sendes utlendingen i posten. Det vil derfor være lite hensiktsmessig å pålegge hen et personlig oppmøte hos politiet utelukkende for å levere tilbake sitt gamle oppholdskort. Utlendingen har etter gjeldende praksis ansvaret for å ødelegge det gamle oppholdskortet. Dagens praksis kan sammenlignes med bankkundens ansvar for å klippe i stykker bankkort som ikke lenger er gyldig. Utlendingsdirektoratet og Politidirektoratet mener det er liten risiko knyttet til at de gamle oppholdskortene ikke leveres inn. Det vil alltid være en viss risiko for at en person låner ut eller gir bort oppholdskortet sitt til andre, men dette gjelder også utenom situasjoner der søkeren bestiller eller skal få nytt kort. På tidspunktet for utstedelse av nytt oppholdskort, vil det videre være kort tid igjen til utløpsdato, og det gamle kortet skal registreres som ugyldig. Oppholdskortet skal også normalt benyttes sammen med pass eller annet gyldig reisedokument, slik at misbruksfaren også er redusert av den grunn.

Departementet legger til grunn at det har hatt positive effekter å fjerne kravet om personlig oppmøte ved fornyelse av oppholdskort for personer som har avlagt biometriske data. Det framstår som uforholdsmessig ressurskrevende å kreve oppmøte utelukkende for å levere tilbake det gamle oppholdskortet. Departementet har også vurdert det slik at det er lav risiko forbundet med at søker selv har ansvar for å ødelegge kortet.

Departementet foreslår derfor å endre utlendingsforskriften § 12-18 slik at annet punktum om krav til å levere gammelt oppholdskort fjernes. Dette krever også at overskriften på § 12-18 endres. Tilsvarende foreslås å endre det samme kravet for familiemedlemmer, tjenesteytere og etablerere som ikke er EØS-borgere i §§ 19-23 femte ledd, 19-24 fjerde ledd og 19-26 annet ledd.

For andre tillatelser eller rettigheter enn oppholdstillatelse, plikter utlendingen fortsatt å innlevere tidligere utstedt oppholdskort ved utstedelse av nytt oppholdskort, jf. forslag til ny ordlyd i § 12-18 annet ledd. Dette vil for eksempel gjelde for de som besitter grenseboerbevis.

Det følger av forskriftens §17-11a annet ledd at det skal betales gebyr ved utstedelse av nytt oppholdskort dersom det gamle ikke innleveres. Siden det ikke lenger skal være krav om innlevering av nytt oppholdskort, så foreslås denne bestemmelsen opphevet.

6.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det å fjerne plikten for oppmøter gjør at førstelinjen i politiet sparer ressurser på færre oppmøter og å ta imot oppholdskortene. Det er også besparende for utlendingen, som slipper å møte opp hos politiet for dette formålet. Siden det allerede er praksis at utlendingen ikke trenger å levere tilbake oppholdskortet ved fornyelse jf. instruks GI-01/2021, er endringen bare en kodifisering av gjeldende praksis og vil ikke medføre noen ytterligere økonomiske og administrative konsekvenser.

7 Politiets tilgang til utlendingsregisteret i forbindelse med etterforskning

7.1 Gjeldende rett

Etter utlendingsloven § 100 annet ledd kan opplysninger fra utlendingsregisteret utleveres til politiet i forbindelse med etterforskning av en eller flere handlinger som samlet kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder. Til sammenligning vises det til at politiet i henhold til passloven § 11 første ledd bokstav c, har tilsvarende hjemmel til å hente ut opplysninger i passregisteret ved forebygging eller etterforskning av en handling som etter loven kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder. I passregisteret lagres det personinformasjon, herunder ansiktsfoto, om norske borgere som innhentes i forbindelse med utstedelse av norske pass. Det lagres imidlertid ikke fingeravtrykk i passregistret, men bare i selve passet.

7.2 Departementets vurderinger

Når departementet nå foreslår at fingeravtrykkene til utlendinger som blir norske statsborgere også skal kunne beholdes en periode etter at statsborgerskap er gitt, er det behov for en særskilt begrensning dersom politiet ikke skal kunne søke også mot denne gruppens fingeravtrykk i forbindelse med kriminaletterforskning. En slik begrensning bør nedfelles ut fra et likhetsprinsipp: Politiet har ikke tilgang til fingeravtrykkene til opprinnelig norske borgere.

Departementet foreslår derfor å presisere i utlendingsforskriften § 18-3 nytt fjerde ledd at politiets adgang til å søke i fingeravtrykk i utlendingsregisteret etter § 100 annet ledd i forbindelse med straffesaksetterforskning, ikke skal gjelde når utlendingen har blitt norsk borger.

Departementet vil etter gjennomført høring vurdere om bestemmelsen eventuelt bør nedfelles i loven § 100 fremfor i forskriften, og forslaget vil i så fall bli behandlet i en fremtidig lovproposisjon.

Når det gjelder ansiktsfoto som er registrert i utlendingsregisteret, stiller saken seg annerledes: Siden politiet kan søke mot ansiktsfotoene til norske borgere i pass- og ID-kortregisteret, skaper ikke likebehandlingshensyn noe behov for å begrense adgangen til å søke mot ansiktsfotoene til utlendinger som nå har blitt norske borgere.

8 Forslag til endringer i utlendingsforskriften

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Utlendingsforskriften § 12-11 tredje ledd skal lyde:

Søknaden skal fremmes på fastsatt skjema eller i henhold til retningslinjer fastsatt av Utlendingsdirektoratet. Det skal *opptas ansiktsfoto, fingeravtrykk og signatur av søkeren. Biometrisk personinformasjon opptatt etter annet punktum skal lagres i utlendingsregisteret. Ansiktsfoto, fingeravtrykk og signatur som allerede er opptatt og lagret i utlendingsregisteret kan benyttes til utstedelse av*

reisebevis eller utlendingspass. Det skal ikke tas fingeravtrykk av barn under 12 år, og barn under 10 år skal ikke avgi signatur. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer for opptak av ansiktsfoto, fingeravtrykk og signatur. Pass eller annet reisedokument søkeren er i besittelse av, må innleveres sammen med søknaden, jf. lovens § 64 tredje ledd.

Utlendingsforskriften § 12-18 annet punktum endres. Bestemmelsen og overskriften skal lyde:

§ 12-18 Plikt til å skaffe nytt oppholdskort

Utlendingen plikter å anskaffe nytt oppholdskort når det gamle kortet er løpt ut. Ved utstedelse av nytt oppholdskort som dokumenterer andre tillatelser eller rettigheter enn oppholdstillatelse, plikter utlendingen å innlevere tidligere utstedt oppholdskort. Dersom kortet er tapt eller på annen måte kommet bort, plikter utlendingen å melde fra i henhold til § 12-17 annet ledd før nytt kort kan utstedes.

Utlendingsforskriften § 17-11a annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

Utlendingsforskriften § 18-3 fjerde ledd skal lyde:

Fingeravtrykk fra personer som er gitt norsk statsborgerskap kan ikke utleveres til politiet etter bestemmelsen i utlendingsloven § 100 annet ledd om utlevering i forbindelse med straffesaksetterforskning.

Utlendingsforskriften § 18-4 skal lyde:

§ 18-4 Sletting av fingeravtrykk og ansiktsfoto

Fingeravtrykk opptatt etter forskriftens § 18-1 skal slettes 20 år etter siste registrering av fingeravtrykkene i utlendingsregisteret.

Fingeravtrykk opptatt etter utlendingsloven § 100 a slettes 10 år etter registrering av fingeravtrykkene i utlendingsregisteret.

Fingeravtrykk som opptas for produksjon av oppholdskort etter EØS-regelverket, jf. § 19-22, § 19-23 og § 19-24, skal slettes fra utlendingsregisteret når oppholdskortet er utstedt.

Fingeravtrykk av en utlending som er utvist fra riket med tidsbegrenset innreiseforbud, skal slettes 20 år etter endelig vedtak, forutsatt at vedtaket er iverksatt. Fingeravtrykkene til en utlending som er utvist med varig innreiseforbud, slettes når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet de er innhentet for, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e.

I tilfeller hvor grunnleggende nasjonale interesser gjør seg gjeldende, gjelder § 19A-6.

Ansiktsfoto skal slettes når fortsatt lagring ikke lenger er nødvendig ut fra formålet opplysningene er innhentet for, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e.

Sletting skal skje i medhold av arkivloven.

Utlendingsforskriften § 19-23 femte ledd siste punktum skal lyde:

Forskriftens § 12-16 om plikt til å legge frem oppholdskort, § 12-17 om plikt til å ta vare på oppholdskort, melding ved tap av kort mv., § 12-18 om *plikt til å skaffe nytt oppholdskort* og § 17-11a om gebyr gjelder tilsvarende.

Utlendingsforskriften § 19-24 fjerde ledd siste punktum skal lyde:

Forskriftens § 12-16 om plikt til å legge frem oppholdskort, § 12-17 om plikt til å ta vare på oppholdskort, melding ved tap av kort mv., § 12-18 om *plikt til å skaffe nytt oppholdskort* og § 17-11a om gebyr gjelder tilsvarende.

Utlendingsforskriften § 19-26 annet ledd skal lyde:

Søknad om varig oppholdskort fremmes innen utløpet av oppholdskortets varighet. Varig oppholdskort med biometrisk personinformasjon, jf. lovens § 64a, § 100a og § 100b skal som hovedregel utstedes vederlagsfritt innen seks måneder etter at fullstendig søknad er levert. Varig oppholdskort er gyldig for *10 år*. Forskriftens § 12-16 om plikt til å legge frem oppholdskort, § 12-17 om plikt til å ta vare på oppholdskort, melding ved tap av kort mv., § 12-18 om *plikt til å skaffe nytt oppholdskort* og § 17-11a om gebyr gjelder tilsvarende.